

Minnesanteckningar från LSS-rådets sammanträde 18 september

Datum: 2024-09-18

Tid: 13.00-16.00

Lokal: KF-salen, Stadshusgatan 2

Ordförande: Asal Gohari

Handläggande tjänsteperson: Isabel Anheller

Sekreterare: Lena Wiksten Andersson

Närvarande

Asal Gohari ordförande (förtroendevald Socialdemokraterna), Pia Ek vice ordförande (FUB Uppsala), Carolina Bringborn ordinarie ledamot (förtroendevald Moderaterna), Jonas Wik ordinarie ledamot (Autism Uppsala), Catarina Bernet ordinarie ledamot (FUB Uppsala), Michael Jestin ombudsman (Funktionsrätt), Annie Matsson ordinarie ledamot (Autism Uppsala), Frigg Mignell ordinarie ledamot (Neuro Uppsala), Birgitta Anér ersättare (Autism Uppsala), Magnus Lindén ersättare (FUB Uppsala).

Inbjudna

Lenita Granlund förvaltningsdirektör, Liselotte Engqvist avdelningschef arbete och bostad, Eric Sand enhetschef Trafikcentralen och Louise Westin HR-chef.

Mötespunkter

1. Paragraf 23 Öppnande av möte

Ordförande Asal förklarar mötet öppnat.

2. Paragraf 24 Val av justerare, tid och plats för justering

Birgitta Anér utses till justerare för september månads sammanträde. Justering sker digitalt onsdag den 2 oktober.

3. Paragraf 25 Fastställande av föredragningslista samt föregående minnesanteckningar

Birgitta påminner om att frågorna om arbetskläder samt lokalförsörjningsplanen inte glöms bort. Asal svarar att frågorna kommer att omhändertas i rådet.

En övrig punkt önskas om händelserna inom äldreomsorgen den senaste tiden och hur förvaltningen tänker om detta inom omsorgssidan.

Pia meddelar att hon avgår som vice ordförande och att ersättare blir Catarina Bernet. Catarina blir kallad till nästa AU.

Minnesanteckningarna läggs till handlingarna.

4. Paragraf 26 Tema Färdtjänst inför övertagandet från Kommunens ansvar till Regionens – Eric Sand och Hannes Widmark informerar

Bilaga 1, 2.

Eric Sand informerar.

Se bilaga 1.

Kommentar Asal: Ärendet med koppling till avtalet och övergången kommer att tas upp på nämnd vilket därmed gör det aktuellt att även tas upp i LSS-rådet.

Kommentar Hannes: Uppsala är det sista länet som för över ansvaret till Regionen. I november 2021 kom Regionen med förslag om inriktning, Uppsala kommun svarade ja och Kommunfullmäktige tog beslut 2022. Därefter har kommun och region gemensamt konstruerat avtalet. För Uppsala kommun innebär ett överlämnande att myndighetsutövning samt planering och beställning av trafik sker från en regional beställningscentral i stället för den kommunala trafikcentralen som idag hanterar frågorna. I de nya systemen kommer hanteringen att kunna ske smidigare. Systemen är under utprovning och implementering just nu.

För att andra kommuner i länet ska kunna ansluta är Uppsala kommun pilot, det fungerar inte att ha en massa olika avtal. Ytterst äger Regionen avtalet och även regelverket behöver lämnas över till regionen.

Kommentar Asal: Överlämningen till Regionen gäller alla delar inom färdtjänsten.

Fråga Birgitta: Kommer det att bli samma beställningscentral för alla län?

Svar Hannes: Det är upp till varje kommun men en gemensam kan ta upp till tre år att få till.

Fråga Michael: Angående underlagen till nämndsammanträdet, avsnittet om konsekvenser - finns någon analys om social hållbarhet, barn- och ungas perspektiv samt resultat från tidigare samtal med funktionsrättsrörelsen med?

Svar Hannes: Hänvisning till konsekvensdelarna ligger i Regionens beslut. I ärendet till Kommunfullmäktige kommer Regionen att ansvara för frågorna men det blir till exempel samma personal som idag, och i övrigt små skillnader. Man har sett samma utvecklingsfrågor som för till exempel färdtjänsten. Framför allt blir det ekonomiska fördelar och ett samlat grepp.

Kommentar Asal: Det blir en skillnad från idag då vi diskuterar med målgruppen inför upphandlingen.

Kommentar Magnus L: Det kommer synpunkter från brukare i andra kommuner i länet, där man får åka färdtjänst över kommungränserna medan det i Uppsala krävs riksfärdtjänst.

Fråga Birgitta: Angående avgifter vid till exempel medföljare och extra kassar, kommer reglerna vara dem samma?

Kommentar Asal: Vill Regionen göra ändringar behöver diskussioner föras kring detta.

Fråga Michael: Fått till mig att det är svårare att få en sjukresa än en resa med färdtjänst. Kommer det att lösas?

Svar Hannes: Regelverket kommer initialt att fortsätta gälla. Kan på sikt behöva jämkas. Större volym innebär fler bilar efter övergången.

Kommentar Eric: Det råder brist på fordonskapacitet.

En sammanställning av de synpunkter som inhämtats från olika brukarforum och delaktighetsslingor inom intresseorganisationerna visas och delas ut. Rådet delas in i fyra diskussionsgrupper för att gemensamt plocka ut några utmaningar att lyfta särskilt.

Se bilaga 2.

Redovisning grupp 1

Fråga/utmaning:

Chaufförers bemötande - Vissa delar som beskrivs är rent brottsliga.

Bristande kommunikation mellan chaufför och kund - Chaufförer måste ha förståelse för funktionsnedsättningar.

Tidspassning – Förseningar, stressade chaufförer och samåkning kan skapa stress för den som åker.

Klagomål – Det finns inget lämpligt sätt för att föra fram klagomål. Det är ingen bra lösning att lägga hela ansvaret på den som åker utan behöver vara något som efterfrågas från Färdtjänsten. Det behövs ett system som hittar problemen.

Trafiksäkerhet - Grundläggande att den fungerar, det ska inte vara farligt att åka taxi.

Framkörning – Oklart vad man behöver uppge vid bokning, till exempel inkörning på gården.

Resa över kommungränser - Ser olika ut i länet.

Redovisning grupp 2

Fråga/utmaning:

Kamera i taxin – Behov av kamera kan finnas för att uppmärksamma opassande och kränkande bemötande från chaufförer. Den som åker ska kunna välja bort kamera i taxin.

Utbildning - Det behövs utbildning om funktionsnedsättning. Dagens kunskap är låg bland chaufförer och omsättningen på chaufförer är hög, vilket gör att under perioder är det väldigt få chaufförer som har kunskapen.

Uppföljning klagomål - Beställningscentralen behöver ett bättre uppföljningssystem, idag sker uppföljningen i form av slumpmässiga telefonsamtal där man ringer upp kunder. Svårighet med kommunikation gör det svårt att svara. Det behövs flera vägar, förslagsvis en app, samt behöver uppföljning göras systematiskt.

Önskemål om ett högkostnadsskydd, taxi kostar mer än ett busskort på UL. Önskvärt också med mer flexibilitet, till exempel när man i dag reser från daglig verksamhet och ska till en aktivitet, måste man först åka hem.

Redovisning grupp 3

Fråga/utmaning:

Bemötande - Är en kunskapsfråga, förslag om en halvtimmes utbildning per halvår där Funktionsrådet är med och informerar. Brukarna själva ska få berätta vilket ger bättre effekt.

Tidspassning - Mycket oro skapas, till exempel om man måste skynda sig ut. Det är bra om chauffören hör av sig vid en försening men inte om chauffören är för tidig.

Redovisning grupp 4

Fråga/utmaning:

Bemötande – Det behövs kompetensutveckling.

Regelverk - Avgifter till exempel för extra kasse är inte jämlikt, ta bort dessa extra kostnader för gruppen.

Tidspassning - Idag finns bokning via app med val av intervaller för ankomst, om den som åker har en tid att passa kan det vara svårt att ange ett intervall.

Bilarna – Det är svårt med för djupa säten och för höga bilar.

Trafiksäkerhet - Beror ofta på stressade scheman för chauffören.

Kommentar Asal: Inför tidigare upphandling har kommunen haft flera frågor att titta på och även ett delaktighetsråd att använda sig av. Inför övergången till Regionen blir frågorna extra viktiga att bevaka.

Kommentar Eric: Tar gärna emot synpunkter om appen som nu är godkänd för att användas. Den är dock ännu inte riktigt som man vill ha den, det är viktigt att den är användarvänlig.

Eric tackar för bra inspel från rådet. Han berättar att utbildning av chaufförer sker varje vecka och handlar om att leva upp till avtalet. Vidare menar Eric att färdtjänsten idag

har ganska generösa tider, då det går bra att ringa en halvtimme innan man vill åka men att det kan vara svårt att få ihop det. När det gäller avvikelser och olagligheter är det viktigt att kontakta färdtjänsten, vilken dock behöver bli bättre på återkoppling. Man tittar på att eventuellt kunna använda kommunens synpunktshanteringssystem.

Kommentar Asal: Rådet återkommer i frågan om hur upphandlingsunderlaget kommer att se ut.

5. Paragraf 27 Personlig assistans - Information kring regelverket 11 timmars dygnsvila – Louise Westin informerar och Liselotte Engqvist svarar på frågor

Bilaga 3.

Louise Westin informerar.

Se bilaga 3.

Förtydligande: MBL- medbestämmandelagen.

Förtydligande: PAN – Personlig assistans.

Fråga Asal: Hur kan en arbetsdag se ut om en brukare behöver assistans dygnet runt?

Svar Liselotte: Tidigare kunde en personal ha ett kvällspass och dagen därpå ett morgonpass. I och med de nya reglerna får det konsekvenser på helgerna då det behövs en vikarie ett par timmar på förmiddagarna. Det innebär ytterligare en medarbetare i brukarens hem. Det har blivit svårt att få till semesterresor.

Fråga Birgitta: Exempel finns när en personal anställd hos en privat utförare blev akut sjuk och personal på plats behövde stanna hos brukaren. Uppsala kommun betalade inte ut lön för tiden som personalen på plats behövde stanna utöver sitt grundpass, då det stred mot avtalet. Stämmer det? Privata utförare har ett annat avtal på gång vilket väntas bli klart under hösten eller nästa år.

Svar Asal: Kommunen följer det avtal vi är styrda av och grunden är EU-direktivet. De flesta stora privata utförare följer kollektivavtalet. En konsekvens kan bli att fler brukare väljer privata utförare. Blir det problem med utbetalning igen behöver vi titta på det samt informera myndigheten. LSS-rådet återkopplar i frågan.

Kommentar Liselotte: Det finns två olika avtal och de gäller i alla kommuner.

Kommentar Louise: Tillämpning kan se annorlunda ut hos privata utförare.

6. Paragraf 28 Information kring SOU, ekonomi och LSS-utjämningsystemet – Lenita Granlund informerar

Bilaga 4.

Betänkandet från utjämningskommittén *Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn SOU 2024:50* har gått ut på remiss och Kommunstyrelsen ska besvara det. I Kommunstyrelsen finns en LSS-expert med.

LSS-utjämnningen finns sedan 2004 i syfte att fördela kostnader jämnt över landet. Uppsala kommun är bidragsgivare i systemet och prognosen är att lämna in 108 miljoner kr under 2025.

Statsbidragen föreslås bli generella. Det blir ett arbete med att ta fram en modell för att rikta om dem. Dialog finns med kommunkontoret om behoven av pengar till målgruppen.

Fråga: Beslutar kommunen om habiliteringsersättning själv?

Svar Lenita: Kommunen beslutar själva och besluten ska vara korrekta, kvalitetssäkrade och utgå från värdegrunden. Överblivna statsbidrag ska betalas tillbaka.

Kommentar Birgitta: LSS-gruppen kommer alltid sist i det som ska ingå i det generella bidraget.

Kommentar Lenita: Det finns dialog mellan ordförande i nämnd och direktör. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har lagt LSS som ett fokuserat område.

Kommentar Asal: Det går inte att se i närtid att statsbidragen för habiliteringsersättningen kommer att försvinna i ett läge där vi sett att fler kommit in i daglig verksamhet och att det går att göra mer för att ännu fler kommer in.

7. Paragraf 29 Funktionsrätt - Michael Jestin informerar

Utveckling av LSS 30 år.

Fler får svårare att få insatser beviljade.

Om man inte har en insats som fungerar så får inte den enskilde möjlighet att leva som andra. Det byråkratiseras och juridifieras. Både inom politiken och från tjänstepersoner får brukare samma svar – ”möjligheten finns att överklaga”. Alla har inte samma möjligheter att kunna överklaga. Det skapar en misstro till samhället. Det krävs resurser hos den enskilde för att kunna förstå och göra detta. Utifrån principen om rättssäkerhet är frågan om det är rättssäkert att flytta över kravet på att kunna presentera sitt mål på individen, möjligheten gäller bara på pappret. Utifrån rollen som ombudsman för personer som fått problem är det väldigt tydligt att rollen för att stötta gällande överklagan inte finns i samhället.

Kommentar Annie: Det finns ett begrepp ”Förhandlingsvälfärd” att man måste kunna förhandla sin egen välfärd.

Kommentar Jonas: Tidsfristen för att överklaga tar inte hänsyn till hur lång tid det tar för den enskilde att ta till sig ett beslut och sedan också kunna överklaga. Möjlighet att förlänga tid för överklagan vore bra.

Kommentar Asal: Handläggaren kan kommunicera förslaget till beslut med den enskilde, förklara och ge den enskilde några dagar för att ta in informationen, innan beslut fattas och delges.

Kommentar Catarina: Att möta professionella som enskild individ är en speciell situation. ”Det är en väldig obalans”.

Kommentar Magnus L: Förslag att ta upp problematiken som ett tema på ett LSS-råd.

Kommentar Carolina: En frågeställning kan vara om det går att se något mönster i vilka ersättningar som inte beviljas.

Förslag att eventuellt ta upp perspektivet brukare utan anhöriga kopplat till LSS- målgruppen i rådet.

Kommentar Michael: Informera innan beslut fattas. Många individer upplever att de inte får tillräcklig information.

Kontaktperson, ledsagning och personlig assistans blir inte beviljade på samma sätt längre. Numer krävs det fler, mer invecklade intyg för att få en insats och det är dels svårt att få tid hos läkare och arbetsterapeut som utfärdar intyg, dels är det ibland helt omöjligt att få region eller kommun att skriva intyg. Det krävs mycket mer för att bevisa sina behov.

Kommentar Asal: Tar med att bjuda in myndigheten till rådet och arbeta vidare med frågan.

8. Paragraf 30 Storkonferensen - Pia Ek informerar

Se FUB Uppsala-Knivsta [Storkonferensen 2024 - FUB UPPSALA-KNIVSTA](#)

Ledamöter från riksdag, kommun och region kommer att delta. ”Ge makten vidare” har uppmärksammats för sina projekt i olika delar av Sverige om hur lärdomar och aktiviteter förts över till Uppsala kommun.

9. Paragraf 31 På gång i förvaltningen, information – Liselotte Engqvist

Bilaga 5.

Musik med mera kommer att anordna en konsert - kostar 200 kr som man betalar själv.

TV-program i SVT1 Frågan är fri – [Frågan är fri | SVT Play](#)

Kommentar Catarina: Vill lyfta fritidsaktiviteten för vuxna inom LSS, Kålan. Lokalen är begränsad till att kunna ta emot 50 personer. Det blir ofta fullt så numer behöver man boka i förväg om man vill gå dit. Det är inte att leva som andra. Det behövs en större lokal och fler liknande verksamheter.

Svar Liselotte: Ärendet utreds nu och beslut kommer att fattas inom kort.

10. Paragraf 32 Händelser inom äldreomsorgen – Lenita Granlund informerar

Lenita informerar kort om händelser inom äldreomsorgen och som även varit aktuella i media. Händelserna har inträffat men hur förvaltningen har agerat stämmer inte med medias bild. Nu sker arbete med att trygga verksamheterna. Ett snabbt beslut är fattat av Kommunstyrelsen om att begära utdrag ur belastningsregistret inför anställning av ny personal på förvaltningen, det gäller alla typer av anställningar. Nu utbildas alla chefer i hur detta ska göras på ett bra sätt. Dialoger pågår med personal, anhöriga, chefer och brukare. Det handlar mycket om ett nära ledarskap, kontinuitet av medarbetare och helhet. Inom politiken finns dialog. Att Funktionsrätt blir informerade är viktigt.

Fråga Jonas: LSS-rådet vill veta om kommunen kommer att göra bakgrundskontroller även för LSS-personal.

Lenita: Vi arbetar tillsammans och tittar på möjligheterna att göra detta i hela organisationen.

Kommentar Carolina: Viktigt att jobba tillsammans för att komma åt problemet.

11. Paragraf 33 Sammanträdet avslutas

Asal tackar för dagens sammanträde.

Bilagor

- Bilaga 1, Eric Sand, tema färdtjänst
- Bilaga 2, workshop, sammanställning synpunkter
- Bilaga 3, Louise Westin, regelverk 11 timmars dygnsvila
- Bilaga 4, Lenita Granlund, SOU, ekonomi, LSS-utjämningsystem
- Bilaga 5, Liselotte Engqvist, På gång

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS-förordningen. Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller via valideringstjänsten på sign.uppsala.se. Där återfinns även information om hur du installerar det utfärdarcertifikat som krävs för att PDF-läsaren ska kunna validera alla delar av underskriften.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.